

[Τρίτη άποψη] Το αντάρτικο του Πρύτανη

Πώς η εμμονή για την καρέκλα μπορεί να βουλιάζει ένα πανεπιστήμιο

Του Λουκά Βλάχου | ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ «ΤΑ ΝΕΑ»: 05/12/2011 20:00 |

Είναι γεγονός ότι από την άνοιξη που το υπουργείο κινήθηκε με αποφασιστικότητα προς την ψήφιση του νέου νόμου για τα πανεπιστήμια, η ελληνική κοινωνία παρακολουθεί ένα ενδιαφέρον φαινόμενο, «το αντάρτικο του Πρύτανη». Οι πρυτάνεις, με το αστήριο επιχείρημα ότι εκπροσωπούν την πλειοψηφία της πανεπιστημιακής κοινότητας, στέκονται απέναντι και διακηρύσσουν ότι «δεν θέλουν να εφαρμοστεί ο νέος νόμος για τα πανεπιστήμια». Δεν θέλουν καμία αλλαγή στο καθεστώς που τους ανέβασε στην καρέκλα του πρύτανη. Αυτό το ξέραμε, το βλέπαμε και το ανεχτήκαμε στην αρχή με λίγη συμπάθεια... Έκαναν, σκεπτόμαστε, οι άνθρωποι τόσο μεγάλο αγώνα για την καρέκλα και πριν καλά καλά τη ζεστάνουν θα πρέπει να παραδώσουν τα κλειδιά; Τόσα κομματικά γραφεία επισκέφτηκαν, τόσες ώρες αφιέρωσαν να «τάζουν» σε φοιτητικές παρατάξεις, συνδικαλιστές, καθηγητές και διοικητικούς και ενώ τα κατάφεραν... τώρα να πρέπει να προκηρύξουν εκλογές για Συμβούλια που θα εκλέξουν άλλο πρύτανη... Απίστευτα πράγματα. Ο Αρης Σπηλιωτόπουλος κατάλαβε τον πόνο τους και πρόσφατα σκέφτηκε να τους προτείνει να αφήσουν να προχωρήσει ο νόμος που ψήφισε η Βουλή για τα πανεπιστήμια με μεγάλη πλειοψηφία και σαν αντάλλαγμα να τους επιτρέψει (η κυβέρνηση συνασπισμού), καταχρηστικά, να κλείσουν την τετραετία τους. Αν αυτό γίνει δεκτό, θα αποδειχτεί περίτρανα ότι αγωνίζονται μόνο για τα ατομικά τους συμφέροντα και τα συμφέροντα ομάδων που τους στηρίζουν.

Αυτές τις μέρες όσοι από τους καθηγητές πανεπιστημίου στηρίζουν την αλλαγή και τη μεταρρύθμιση στα πανεπιστήμια και θέλουν να αλλάξουμε σελίδα και να προχωρήσουμε από το τέλμα των τελευταίων ετών σε μια άλλη τροχιά, πρέπει να υποστούν επιθέσεις, ύβρεις και κατηγορίες από τα κεντρικά γραφεία της διοίκησης του πανεπιστημίου και τους (ευτυχώς λίγους) γύρω από τον πρύτανη. Απειλούν ότι αν κατέβουν οι καθηγητές να ψηφίσουν θα «στιγματιστούν μια για πάντα».

Κωλυσιεργίες στις διαδικασίες, συνεργασίες με τις φοιτητικές παρατάξεις για να πάρουν τις κάλπες και να ακυρώσουν τις εκλογές. Λεκτικές αντιπαραθέσεις και προπηλακισμοί στην πενταμελή επιτροπή και άρνηση κάθε μορφής συνεργασίας οδηγεί το πανεπιστήμιο σε ολοκληρωτικό αδιέξοδο. Από τη μια, οι πρυτάνεις αρνήθηκαν να ορίσουν επιτροπές για να εκλέξουν τα συμβούλια και την ίδια ώρα, όταν το υπουργείο προχώρησε στον ορισμό τους, ως όφειλε, τους αποκάλεσαν «διορισμένους». Οι πρυτάνεις ζήτησαν να μπούμε στη διαδικασία αλλαγής του νόμου (από επιτροπές διορισμένες από τους ίδιους) πριν εφαρμοστεί ο νόμος και δούμε στην πράξη τα προβλήματά του. Αν ο νέος νόμος δεν εφαρμοστεί τη φετινή ή την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, τα πανεπιστήμια θα βρεθούν σε νομοθετικό κενό. Αυτός θα είναι σίγουρα ο δρόμος της διάλυσής τους.

Πρόσφατα, η πρυτανεία στο ΑΠΘ πέρασε σε δυναμικότερες λύσεις. Ξεκίνησε μια πορεία προς τις σχολές για να «εξηγήσει τα τραγικά σημεία του νέου νόμου» και να σηκώσει τη σημαία «αυτό δεν θα περάσει». Τα σχέδια των πρυτάνεων συνοψίζονται σε δύο άξονες:

1. Κωλυσιεργώντας οι ίδιοι πιστεύουν ότι αποδεικνύουν ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί ο νέος νόμος και η αρχική τους θεωρία επαληθεύτηκε και
2. Ακόμα και αν προχωρήσει η εφαρμογή του νόμου και περάσουμε στη διαδικασία ανάδειξης των νέων διοικητικών σχημάτων, θα έχουν δημιουργήσει ένα τέτοιο κλίμα φόβου και ανασφάλειας που μόνο «φανατικοί» καθηγητές θα πάνε να ψηφίσουν για να ισχυριστούν ότι «δεν κατέβηκε κανένας να ψηφίσει, άρα η πανεπιστημιακή κοινότητα δεν θέλει τον νέο νόμο».

Ελπίζω ότι οι συνάδελφοι που είναι στο πανεπιστήμιο γιατί αγαπούν την έρευνα και αγωνίζονται για την εκπαίδευση των νέων θα σταθούν απέναντι σε όσους επιθυμούν να βάλουν το προσωπικό τους συμφέρον πάνω από το συμφέρον της κοινωνίας και των νέων. Δεν αγάπησαν το πανεπιστήμιο, αλλά την καρέκλα (η πλειοψηφία από αυτούς δεν έχει αξιόλογο ερευνητικό ή εκπαιδευτικό έργο). Να σταθούμε εμπόδιο στα σχέδιά τους και να στηρίξουμε τη μεταρρύθμιση ακόμα και αν μας εκβιάζουν και θέλουν να μας κλείσουν στα γραφεία μας. Να στηρίξουμε τον νέο νόμο, να τον εφαρμόσουμε για μερικά χρόνια και να τον αλλάξουμε βλέποντας τα προβλήματα που θα παρουσιαστούν στην πράξη. Αυτό θέλει η πλειοψηφία της κοινωνίας και αυτό θα πετύχουμε όλοι μαζί.

Ο Λουκάς Βλάχος είναι καθηγητής στο ΑΠΘ